

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22026 - Literatura Universal Catalana per a l'Educació Infantil
Grup	Grup 1, 1S, GEDI, GEI2
Guia docent	C
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	22026 - Literatura Universal Catalana per a l'Educació Infantil
Crèdits	2.4 presencials (60 hores) 3.6 no presencials (90 hores) 6 totals (150 hores).
Grup	Grup 1, 1S, GEDI, GEI2(Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Maria Isabel Ripoll Perelló mrp983@uib.es	12:00h	13:00h	Dimarts	23/09/2013	19/09/2014	CC09 Edifici Ramon Llull
Pere Josep Santandreu Brunet	15:15h	16:00h	Dilluns	23/09/2013	10/02/2014	AB04 (Edifici Ramon Llull)

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Grau d'Educació Infantil (Pla 2009)	Obligatòria	Quart curs	Grau
Grau d'Educació Infantil (Pla 2013)	Obligatòria	Quart curs	Grau

Contextualització

La literatura (narrativa, teatre i poesia) té un lloc natural dins l'educació infantil i els mestres han de conèixer una panoràmica de la producció literària general i adequada a aquestes edats, i també alguns recursos per viure (entendre, dir i fer) literatura oral, escrita i visual.

Requisits

Recomanables

Dominar amb absoluta correcció la llengua catalana oral i escrita.

Competències

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22026 - Literatura Universal Catalana per a l'Educació Infantil
Grup	Grup 1, 1S, GEDI, GEI2
Guia docent	C
Idioma	Català

Específiques

1. Capacitat de promoure la creació, interpretació i apreciació de les arts i les tecnologies associades com a instruments de cooperació i comunicació no verbal. Capacitat per expressar-se amb fluïdesa oralment i per escrit i dominar l'ús de diferents tècniques d'expressió. Capacitat per dissenyar, organitzar i avaluar contextos d'aprenentatges des d'una perspectiva globalitzadora integrant les dimensions cognitiva, emocional, psicomotriu, social i expressiva. Capacitat per promoure i valorar la creativitat a través del desenvolupament de la percepció no estereotipada i del pensament divergent. Capacitat per fomentar els valors estètics com a element transversal a totes les disciplines. Capacitat en l'adquisició d'estratègies per a l'aprenentatge autònom i col·laboratiu..

Genèriques

1. Capacitat per desenvolupar un autoconcepte professional positiu i ajustat, prenent consciència de les pròpies capacitats i limitacions. Capacitat per adquirir estratègies per al treball col·laboratiu desenvolupant actituds de respecte a la pluralitat de perspectives, el contrast d'opinions i el respecte a la diversitat. Capacitat per promoure una imatge digna de la infància i el respecte als drets dels infants. Capacitat per analitzar i desenvolupar els objectius, continguts curriculars i criteris d'avaluació de l'educació infantil. Capacitat per reconèixer el desenvolupament evolutiu i les necessitats dels infants. Reconèixer el valor i el procés evolutiu de l'activitat lúdica i espontània com a element clau de l'aprenentatge. Capacitat per reconèixer i analitzar els eixos clau del desenvolupament socioemocional amb l'adquisició d'estratègies per afavorir la regulació i expressió de les emocions. Capacitat per identificar l'evolució del llenguatge en la primera infància, saber identificar possibles disfuncions i vetllar per la seva correcta evolució..

Continguts

TEMARI

1. Introducció a la literatura per a infants i joves
2. Anàlisi de la literatura per a infants i joves
 - 1 La narrativa per a infants i joves
 - 2 La poesia per a infants i joves
 - 3 El teatre per a infants i adolescents
 - 4 Els gèneres amb il·lustració
3. La història de la literatura
 - 1 Les propostes inicials de la literatura catalana
 - 2 De les propostes dels anys seixanta a l'efervescència dels vuitanta
 - 3 La dècada de 1990

Continguts temàtics

Literatura universal i catalana a infantil. Coneixement i ús de la literatura a infantil

- * Desenvolupament de la literatura infantil i juvenil universal i catalana.
- * Literatura i oralitat: estratègies perquè els infants entenguin, diguin i facin poesia, narrativa i teatre.
- * Entendre el llenguatge i els recursos de la literatura.
- * Diccio literària, poètica (subtext, entonació, ritme), narrativa i dramàtica: escenificació de poemes, recitals i muntatges poètics, representació teatral, contar contes i escenificar-ne.
- * Les biblioteques (escolars i municipals).
- * La producció de textos literaris.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22026 - Literatura Universal Catalana per a l'Educació Infantil
Grup	Grup 1, 1S, GEDI, GEI2
Guia docent	C
Idioma	Català

* Lligams de la literatura amb la resta de les arts.

Metodologia docent

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques		Grup gran (G)	Conèixer els continguts teòrics del programa a través de l'explicació i de la pràctica
Classes pràctiques		Grup mitjà (M)	* Com contar un conte. Cada alumne ha de preparar-ne un i explicar-lo a classe * Comentari conjunt d'articles que el professor facilitarà * Anàlisi a classe de material vinculat amb l'assignatura, que els alumnes aportaran (p.e. sobre revistes infantils disponibles actualment al mercat) * Visita individual a la biblioteca més propera al domicili de cada alumne. Compta la biblioteca amb una secció per a infants? Com està organitzada? Organitza habitualment activitats de dinamització de la lectura? Quines activitats?

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual		Estudi dels continguts de les classes teòriques i la seva translació a la pràctica. Treball individual entre sessió i sessió de les classes pràctiques.
Estudi i treball autònom en grup		Treball en grup entre sessió i sessió de les classes pràctiques

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut de l'alumnat i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Estimació del volum de treball

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22026 - Literatura Universal Catalana per a l'Educació Infantil
Grup	Grup 1, 1S, GEDI, GEI2
Guia docent	C
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		60	2.4	40
	Classes teòriques	30	1.2	20
	Classes pràctiques	30	1.2	20
Activitats de treball no presencial		90	3.6	60
	Estudi i treball autònom individual	60	2.4	40
	Estudi i treball autònom en grup	30	1.2	20
Total		150	6	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Classes teòriques

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Tècniques d'observació (Recuperable)
Descripció	Conèixer els continguts teòrics del programa a través de l'explicació i de la pràctica
Criteris d'avaluació	Descripció. Es farà un examen global corresponent a la convocatòria oficial d'una durada de tres hores. Criteris d'avaluació. Grau de competència a l'hora de desenvolupar continguts i a l'hora d'aplicar conceptes teòrics. Competència de la llengua oral i escrita. L'examen inclourà tres blocs (teòric, didàctic i sobre les lectures). S'han de superar tots tres blocs per poder aprovar l'assignatura. Per aprovar l'assignatura s'ha de treure mínim un cinc (sobre deu) d'aquesta prova.

Percentatge de la qualificació final: 50% per l'itinerari A

Classes pràctiques

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Proves d'execució de tasques reals o simulades (No recuperable)
Descripció	*Com contar un conte. Cada alumne ha de preparar-ne un i explicar-lo a classe*Comentari conjunt d'articles que el professor facilitarà*Anàlisi a classe de material vinculat amb l'assignatura, que els alumnes aportaran (p.e. sobre revistes infantils disponibles actualment al mercat)*Visita individual a la biblioteca més propera al domicili de cada alumne. Compta la biblioteca amb una secció per a infants? Com està organitzada? Organitza habitualment activitats de dinamització de la lectura? Quines activitats?
Criteris d'avaluació	Participació en les sessions pràctiques: com contar un conte, anàlisi dels articles, visita a les biblioteques. Criteris d'avaluació. Quantitat i qualitat de la participació de l'alumne a les sessions pràctiques: assistència, participació i feina feta entre sessió i sessió. Competència de la llengua oral. Per aprovar l'assignatura s'ha de treure mínim un cinc (sobre deu) de la feina pràctica

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22026 - Literatura Universal Catalana per a l'Educació Infantil
Grup	Grup 1, 1S, GEDI, GEI2
Guia docent	C
Idioma	Català

Percentatge de la qualificació final: 50% per l'itinerari A

Estudi i treball autònom individual

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (No recuperable)
Descripció	Estudi dels continguts de les classes teòriques i la seva translació a la pràctica. Treball individual entre sessió i sessió de les classes pràctiques.
Criteris d'avaluació	Es valora amb l'examen i amb les sessions pràctiques.

Percentatge de la qualificació final: 0% per l'itinerari A

Estudi i treball autònom en grup

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Treballs i projectes (No recuperable)
Descripció	Treball en grup entre sessió i sessió de les classes pràctiques
Criteris d'avaluació	Es valora amb l'examen i amb les sessions pràctiques

Percentatge de la qualificació final: 0% per l'itinerari A

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Els alumnes han de fer les lectures obligatòries següents:

Didàctica: Joan Portell et al., (2007): *M'agrada llegir!*, Barcelona: Ara llibres

Obres de literatura infantil:

* Un dels dos reculls de contes següents:

Abeyà, E. i Valriu, C., (1993): *Per fat i fat, contes per tornar a contar*, Palma: Ed. Moll [per als que no coneixin la narrativa tradicional]

Abeyà, E. i Valriu, C., (2004): *I un punt més, contes per tornar a contar*, Palma: Moll [per als ja iniciats en la narrativa tradicional]

* Un dels dos llibres següents:

Dahl, Roald (2009): *El gran amic gegant*. Barcelona: La Magrana

Carroll, Lewis. *Alicia al país de les meravelles*. Traducció de Salvador Oliva, il·lustracions originals de John Tenniel (Barcelona: Empúries, 1996; Edicions 62, La butxaca, 2009, 2010)

* Un dels dos llibres següents:

Rayó, Miquel (2004): *Les aventures del capità Nemo*. Barcelona: Baula.

Riba, Carles (1917): *Les aventures d'en Perot Marrasquí*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat

Bibliografia bàsica

* El **manual de referència** de l'assignatura és el següent (que els alumnes han d'estudiar):

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22026 - Literatura Universal Catalana per a l'Educació Infantil
Grup	Grup 1, 1S, GEDI, GEI2
Guia docent	C
Idioma	Català

Gemma Lluch i Caterina Valriu (2012): *La literatura per a infants i joves en català anàlisi, gèneres i història*. Alzira: Bromera i IIFV

* A Campus Extens es podrà trobar material divers (diversos PPT, reculls, etc.)

* www.viulapoesia.com. Conté una selecció de poemes per a infants, estructurada en diverses àrees: camp, casa, carrer... I amb propostes didàctiques. També, poemes visuals.

Bibliografia complementària

Baró, Mònica; Teresa Colomer i Teresa Mañà (Ed.) (2007): *El patrimoni de la imaginació: Llibres d'ahir per a lectors d'avui*. Palma: Institut d'Estudis Baleàrics.

Bassa, Ramon (1995): *Literatura infantil, missatge educatiu i intervenció socio-educativa (Bases per a una anàlisi socio-educativa del contingut de la literatura infantil catalana)*. Palma: Universitat de les Illes Balears – Fundació Barceló (Didàctica i psicopedagogia, 1).

Castillo, Montserrat (1997): *Grans il·lustradors catalans*. Barcelona: Biblioteca de Catalunya i Barcanova.

Colomer, Teresa (Ed.) (2002): *La literatura infantil i juvenil catalana: un segle de canvis*. Barcelona: Institut de ciències de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Duran, Teresa (2007): *Àlbums i altres lectures: Anàlisi dels llibres per a infants*. Barcelona: Associació de Mestres Rosa Sensat (Referents, 2).

Caplletra (2009): Monogràfic «La literatura per a infants i joves: una proposta d'anàlisi», Caplletra, 56 (primavera), p. 115-237.

Lluch, Gemma 2010: *Cómo seleccionar libros para niños y jóvenes. Los comités de valoración en las bibliotecas escolares y públicas*, Gijón, Editorial TREA.

Lluch, Gemma (2012): *La lectura en català per a infants i adolescents. Història, investigació i polítiques*. Barcelona: Biblioteca Sanchis Guarner.

Rovira, Teresa (1988): "La literatura infantil i juvenil" a *Història de la literatura catalana* dirigida per M. de Riquer i A. Molas. Barcelona. Ariel (apèndix al volum XI)

Valriu, Caterina (1998): *Influència de les rondalles en la literatura infantil i juvenil catalana actual*. Palma: Editorial Moll.

Valriu, Caterina (2010): *Imaginarari compartit. Estudis sobre literatura infantil i juvenil*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Altres recursos

* artalauib.blogspot.com. Activitats dels estudiants de magisteri en què es treballa conjuntament teatre i poesia, música i arts plàstiques.

* www.mallorcaweb.com/magpoesia. Antologia de poemes tant per a adults com per a infants, amb moltes indicacions d'entendre, dir i fer poesia.

* grupiref.org. Filosofia 3/18.

* www.iua.upf.es/dotze_sentits/poetes.html. Informació i àudios de poetes.

* joanbrossa.org. Poesia visual.

* lletra.uoc.edu/especial/brossa. Poesia visual.

* www.musicadepoetes.cat. Poemes musicats.

* www.musiquetes.com. Cançons per als infants.

* pissiganya.cat. Pàgina de poesia per a infants.

* www.xtec.cat. Es va al "Mapa", i d'allà a ítems com "Lectura", "Impuls a la lectura", i d'altres.

* lletra.uoc.edu/ca/tema/literatura-infantil-i-juvenil. Pàgina de Literatura infantil.

* andreusotorra.com/cornabou. Revista de literatura infantil i juvenil. Autors, entrevistes, editorials, llibreries, revistes.

* www.clijcat.cat. Anuncis de premis i salons del llibre... Crítica literària.

* www.xtec.cat/crp-osona/maletes/poesia.htm. Maletes viatgeres per a Primària.

* elracodelapoesia.blogspot.com.es. Blog sobre poesia.

* www.edu365.cat/infantil/poesia/portada.htm. Recursos.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22026 - Literatura Universal Catalana per a l'Educació Infantil
Grup	Grup 1, 1S, GEDI, GEI2
Guia docent	C
Idioma	Català

- * poesiaula.blogspot.com.es. Enllaços.
- * regnedelletes.blogspot.com.es. Editorials de poesia infantil i juvenil. Enllaços.
- * www.poetrysociety.org.uk/content/education/poetryclasshome. Idees fresques per aprendre poesia (en anglès).
- * www.poetrysociety.org.uk/content/education. Pàgines en anglès.
- * www.ac-nancy-metz.fr/petitspoetes. Pàgines en francès.
- * www.poesie.net/enfants. Pàgines en francès.
- * www.filastrocche.it/menu.asp?tipologia=23. Pàgina en italià.

